

Projekt Antalogii literatury jidysz - XIV - XXI w

Prosimy o zapoznanie się z poniższym projektem Antalogii literatury jidysz XIV-XXI w. Nie jest to ostateczny zestaw autorów i dzieł, lecz tylko propozycja, która będzie – mamy nadzieję – bodźcem do dyskusji. Dokonując naszego wyboru odwołałyśmy się do istniejących antologii i doświadczenia osób, które je kompilowały, gdyż jesteśmy świadome, że całościowe ogarnięcie literatury jidysz to nie lada wyzwanie, wymagające znacznie dłuższego okresu przygotowań, niż ten, którym dysponowałyśmy.

Wybór autorów i dzieł

Antologia ta powinna być reprezentatywna dla istniejącego już kanonu jidysz, dlatego zdecydowałyśmy się umieścić utwory, które należą do ścisłej klasyki, nawet jeżeli ukazały się w przekładzie wcześniej. Jednocześnie chcemy przełamać istniejący kanon poprzez włączenie autorów i tekstów mniej znanych lub pomijanych. Uwzględniliśmy także perspektywę genderową i postulat udziału reprezentacji kobiet, zwłaszcza że najbardziej ścisły kanon literatury jidysz był do niedawna androcentryczny. Wybór poszczególnych tekstów był także determinowany zaskakująco bogatym potencjałem istniejących, a nieopublikowanych przekładów. Uwzględniamy też tłumaczenia wydane drukiem dawniej. Trzecią grupę stanowią teksty, które – o ile nam wiadomo – nie zostały jeszcze przełożone na język polski. Integracja zespołu tłumaczy może być pozytywnym rezultatem prac nad antologią.

Ramy czasowe i rodzajowe

Innowacją w proponowanej antologii jest jej przedział czasowy, mianowicie od literatury dawnej (XIV wiek) do współczesnej. Wśród istniejących kompilacji nie ma żadnej, która prezentowałaby literaturę jidysz od jej narodzin do dnia dzisiejszego. Większość współcześnie powstających antologii skupia się na literaturze nowoczesnej, a piśmiennictwo dawne jest traktowane marginalnie. Zależało nam, żeby przedstawić ciągłość i ewolucję literatury jidysz, a także, co być może jeszcze ważniejsze, uczynić z naszej antologii bodziec do szerszego i głębszego zainteresowania dawną literaturą jidysz i studiami nad nią. Uwzględniając dzieła najnowsze (nawet z 2009 roku) chcemy pokazać, że literatura jidysz nie kończy się wraz z Zagładą. Nowatorstwem tej antologii jest uwzględnienie trzech rodzajów literackich – epiki, liryki

i dramatu. Przeważająca większość dostępnych kompilacji, to antologie poezji. Zbiory prozy i dramatu są o wiele rzadsze.

Struktura

Po rozważeniu różnych wariantów strukturalnych: chronologicznego, tematycznego, rodzajowego, geograficznego, oraz podziału według autorów, uznaliśmy, że najbardziej klarowny w pierwszej polskiej antologii tego typu będzie układ chronologiczny. Jest on użyteczny w wymiarze edukacyjnym i akademickim, gdyż przedstawia rozwój literatury, jej podział, a także ułatwia umiejscowienie poszczególnych twórców. Ponadto, wydaje się być najbardziej neutralnym, gdyż nie narzuca on interpretacji utworów, jak może to czynić układ tematyczny.

Niniejsza antologia jest kompilacją chronologiczno-rodzajową. W każdym przedziale czasowym prezentujemy trzy rodzaje literackie i zawsze staramy się uwzględnić literaturę dokumentu osobistego.

Uwaga!!

Chcemy podkreślić, że niniejszy projekt nadal pozostaje zarysem planowanej antologii. W momencie powstania zespołu tłumaczy i redaktorów proponowane utwory mogą – pod wpływem dyskusji – ulec zmianie. Szczególnie liczymy na możliwość zrezygnowania z przekładów zawartych w Antologii poezji żydowskiej Salomona Łastika i łatwo dostępnych publikacji wydawanych po 1989 roku, a korzystając z sugestii Belli Szwarzman-Czarnoty, pragniemy również odświeżyć przedwojenne przekłady, np. Saula Wagmana. Ponadto planujemy także uwzględnić w naszej antologii listy i literaturę dziecięcą.

Tytuły utworów, które zostały przetłumaczone i opublikowane, podajemy w języku polskim, pozostałe – w transkrypcji jidysz. Nazwiska umieszczone w trzeciej kolumnie oznaczają osoby, w których posiadaniu są już dane tłumaczenia, lub które zadeklarowały chęć zrobienia tych przekładów. Puste rubryki oznaczają utwory, które nie mają jeszcze przyporządkowanego tłumacza.

	Autor(ka)	Utwór	Tłumaczenie
DAWNA LITERATURA 1300-1750			
Epika świecka			
1	Anon.	<i>Ejn alt lejb</i> (1382), /najstarsza bajka w jidysz/	

2	Elija Lewi ben Aszer zw. Bocher [Elia Lewita]	<i>Bowo d'Antona</i> (1507)	
3	Anon.	<i>Ku buch</i> (1595) /zbiór przypowieści/	
4	Cwi Hirsz ben Aron Samuel Kajdanower	<i>Sejfer kaw ha-joszor</i> (1705/6) /opis kryzysu w gminach żydowskich po fali sabataizmu/	
Epika religijna			
5	Mojżesz Henochs	<i>Brantszpiql</i> (1596) /literatura moralistyczna z gatunku <i>musar sformim</i> /	A. Jakimyszyn, K. Szurmiak
6	Jakub ben Abraham z Międzyrzecza Litewskiego (red.)	<i>Majse buch</i> (1602)	D. Dekiert
7	Izaak ben Eliakim z Poznania	<i>Lew tow</i> (1620) /literatura moralistyczna z gatunku <i>musar sformim</i> /	
8	Jakub ben Izaak Aszkenazy z Janowa Lubelskiego	<i>Cene urene</i> (1622)	A. Jakimyszyn
Literatura dokumentu osobistego			
9	Glikl z Hameln	<i>Zichrojnes</i> (1699-1719)	A. Rutkowski
10	Abraham Lewi	<i>Rajze baszrajbung</i> /opis Pragi i Moraw/ (1719-1724)	
11	Anon.	<i>Wu zol ich hin</i> (XIV w.) /najstarsza pieśń miłosna/	
12	Zalman Sojfer	<i>Wet-sztrejt cwiszn wejn un waser</i> (1516)	
13	Rojzl b. Józef haLewi Fiszl	<i>Mit hilf Got</i> /Wstęp do <i>Sefer tchilim</i> Mojżesza Stendla/ (1586)	
14	Jakub ben Eliezer Ulma	<i>Ejn kalo lid</i> (1593) /pieśń weselna/	
15	Izaak Walich	<i>Funem tojt</i> (XVI/XVII w.)	
Liryka religijna			
16	Anon.	<i>Got fun Awrom</i> /zmira śpiewana przed Hawdala/ (XVI w.)	

17	Awigdor ben Izaak Kara	<i>Slichos in tajczt (1602)</i> /opis pogromu w Pradze z 1389/	
18	Józef ben Eleazar Lipman Aszkenazy	<i>Kine al gzejres hakehiles dekak Ukraini (1648)</i> /lament nad upadkiem gmin na Ukrainie/	
19	Rebeka bas Meir Tiktiner	<i>A Simchas-tojro-lid (1650)</i>	
20	Jakub ben Benjamin Tous	<i>Ejn szejn naj lid fun Mesziach</i> / utwór napisany przez zwolennika Sabataja Cwi/ (1666)	
21	Taube, żona Jakuba Pana	<i>Ejn szejn lid naj gemacht /tchina/ (ca. 1700)</i>	
22	Sara bas Tojwim	<i>Szlouszo szejrim /tchina/ XVIII w.</i>	
Dramat			
23	Anon.	<i>Ejn szejn purim szpil (1697)</i>	
24	Anon.	<i>Baszrajbung fun Aszkenaz un Poljak /satyra na kantorów/ (rok?)</i>	
LITERATURA HASKALI I CHASYDYZMU 1750-1880			
Epika			
25	Nachman z Braclawia	<i>Bajka tet (O mądrym i głupim)</i> <i>Bajka alef (O księżniczce)</i> <i>Bajka gimel (O chromym)</i> <i>Bajka jud gimel (O siedmiu żebrakach)</i>	D. Dekiert
26		Legendy o Bal Szem Towie (wybór)	
27	Ajzyk Mejer Dik	<i>Der hojz lerer</i>	
28	Szomer (Nachum Mejer Szajkewicz)	<i>Di umglikliche libe</i>	
29		Opowieści o Herszlu Ostropolierze (wybór)	
Literatura dokumentu osobistego			
30	Jechezkiel Kotik	<i>Majne zichrojnes</i>	
31	I. I. Kacowic	<i>Zechcik jor fun majn lebn</i>	

Liryka			
32	Szlojme Etinger	<i>Cum najem jor Cu der lewone</i>	
33	Berl Broder (jeden z Broder Zinger)	<i>Ejn lid fun ejn greber</i>	
34	Michl Gordon	<i>Majn lebens-cajt</i>	
35	Pieśni ludowe (kołysanki, religijne, miłosne, rodzinne)	<i>Dos kind ligt in wigele A kind wos zajn tate iz in Amerike Ach ti, rebenju Szejne mejdele, fajne mejdele A wajbele, a berije, gekocht kiszke a mecyje</i>	
Dramat			
36	Isroel Aksinfeld	<i>Der erszter jidiszer rekrut</i>	
37	Szlojme Etinger	<i>Serkele</i>	
38	Aron Halle Wolfsohn	<i>Lajchtzin un fremelaj</i>	
39	Gedalia Belau	<i>Ejn szejn wunderleche historie fun ejn chosn mit ejn kale</i>	
40	Izaak Joel Linecki	<i>Dos pojlisze jingl</i>	
41	Awrom Ber Gotlober	<i>Dos sztrajml mitn kapeljusz</i>	
42	Izaak Ber Lewinzon	<i>Di hefker welt</i>	
43	Mendele Mojcher Sforim	<i>Di klacze Podróże Benjamina III</i>	
44	Szolem Alejchem	<i>Dzisiejsze dzieci A mencz fun Buenos Aires Mali ludzie o małych aspiracjach Menachem Mendel London</i>	
45	Icchok Lejbusz Perc	<i>Kabaliści Brajnas Mendl Bońcie Milczek In gemojzechc Bilder fun der prowinc-rajze</i>	

		<i>Gilgul fun a nigun</i>	
46	Sz. An-ski	<i>Chaj odem</i>	
47	Szolem Asz	<i>Miasteczko</i>	
48	I. M. Weissenberg	<i>A sztetl</i>	
49	Jakub Dinezon	<i>Kreplech zolstu esn</i>	
50	Dwora Baron	<i>Di bobbe Henia Kadisz</i>	
51	Fradel Sztok	<i>Obgesznitene hor</i>	
52	Rochl Brohes	<i>Di zogerin</i>	
Literatura dokumentu osobistego			
53	Icchok Lejbusz Perec	<i>Majne zichrojnes</i>	
54	Szolem Alejchem	<i>Z jarmarku</i>	M. Friedman 1989
Liryka			
55	Icchok Lejbusz Perec	<i>Monisz</i>	A. Włodek (S. Łastik, APŻ, 1983)
56	Szymon Frug	<i>Zamd un sztern; Di bobeniu zict mitn zok</i>	
57	Roza Goldsztejn	<i>Di jidisze muze Cu majn folk</i>	
58	Moris Rozenfeld	<i>Hiroglifn Di kale fun di berg</i>	M. Tuszewicki
59	Zisze Landau	<i>Sztil, lomir ale farszwindn</i>	M. Tuszewicki
60	Mani Lejb	<i>Cuda nad cudami Noc Tojbn sztile bloje owntsztundn</i>	Z. Szeps (APŻ, 1980) M. Tuszewicki
61	Mojsze Lejb Halpern	<i>Salome In der fremd</i>	
Dramat			
62	Awrom Goldfaden	<i>Cwej kuni lemel</i>	
63	Icchok Lejbusz Perec	<i>Ba nacht afn altn mark</i>	
64	Szolem Asz	<i>Bóg zemsty</i>	L. Hasklerowa (M. Bułat)

65	Jente Serdecki	<i>Bam wigl</i>	
LITERATURA OKRESU MIEDZYWOJENNEGO			
Epika			
66	Isroel Jozsua Singer	<i>Josie Kalb Bracia Aszkenazy</i>	E. Mezrycher, 1934/1992 M. Krych, 1998
67	Icchok Baszewis (Isaac Bashevis) Singer	<i>Szatan w Goraju</i>	M. Adamczyk-Garbowska i Ch. Shmeruk 1995
68	Szolem Asz	<i>Historia „pięknej Mary”</i>	S. Wygodzki, (<i>Opowiadania</i> , 1964)
69	Alter Kacyzne	<i>Swaty w Parczewie</i>	M. Friedman (<i>Chore perly i inne opowiadania</i> , 1999)
70	Rochl Korn	<i>Erd</i>	A. Rutkowski
71	Josef Opatoszu	<i>W lasach polskich Żydzi walczą o niepodległość Polski</i>	S. Wagman 1923 A. Ban 1931
72	Der Nister	<i>A majse mit a nozir un a cigele Szejdim Unter plojt</i>	D. Dekiert M. Ruta
73	Dowid Bergelson	<i>Dwie bestie</i>	
74	Celia Dropkin	<i>Tencerin</i>	
75	Hinde Ester Kreitman	<i>Di naje welt; Der szejdim tanc</i>	
76	Efraim Kaganowski	<i>Gojische geszeftn</i>	
77	Lejb Olicki	<i>Goldene ajer</i>	M. Ruta
78	Mojsze Kulbak	<i>Muni, der fojgl handler</i>	M. Lubyk / M. Ruta
79	Zusman Segalowicz	<i>Goldene pawes</i>	S. Wagman, (<i>Płomienie i zgliszcza</i> , 1925)
80	Ojzer Warszawski	<i>Szmuglers</i>	M. Kapuścińska i M. Ruta
Literatura dokumentu osobistego			
81	Jakub Glatstajn	<i>Podróże Jasia</i>	M. Garbowska-Adamczyk („Sriptores” 2003, nr 1)
82	Pua Rakowska	<i>Zichrojnes fun a jidischer rewolucjonerin</i>	

83	J. J. Trunk	<i>Pojln, zichrojnes un bilder</i>	A. Ciałowicz
Liryka			
84	Abraham Rejzen	<i>Cóż mi opowie? Der Gemora nigun</i>	Z. Szeps (APŻ, 1980)
85	Mojsze Halpern	<i>Mój portret Udręka pokoleń Memento Mori Złoczew, majn hejm</i>	Z. Szeps (APŻ, 1980)
86	Aron Lejeles	<i>Izajasz i Homer</i>	
87	Jankew Glatzstejn	<i>A gute nacht welt</i>	
88	Anna Margolin	<i>In kafe Jorn</i>	B. Szwarzman-Czarnota
89	H. Lejwik	<i>Na drogach syberyjskich Nie potrzeba światła</i>	Z. Szeps (APŻ, 1980)
90	Celia Dropkin	<i>Cirkus dame Du host nit farzejt a kind in mir Ich hob dich noch nit gezen Majne hent</i>	J. Lisek A. Legutko
91	Kadia Molodowska	<i>Frojen lider Otwock</i>	J. Lisek
92	Lejb Kwitko	<i>To jedno O świcie wstań</i>	A. Słucki (S. Łastik, APŻ, 1983) Z. Bieńkowski (S. Łastik, APŻ, 1983)
93	Izi Charik	<i>Katarinke</i>	
94	Mojsze Kulbak	<i>Miasto Lamed-Wow</i>	M. Ch. Porajer (<i>Złoty łańcuch</i> , 1997)
95	Perec Markisz	<i>Di kupe</i>	M. Tuszewicki
96	Dowid Hofsztejn	<i>Gewisn Sztot</i>	
97	Aron Cejtlin	<i>Zajn a jid</i>	I.Brzeska
98	Awrom Joszua Heszal	<i>Ich un du</i>	P. Piekarski

		<i>Cu a froj in cholem</i>	
99	Uri Cwi Grinberg	<i>Mefisto</i>	
100	Malka Tusman	<i>Kinder majne Hajnt bajnacht</i>	J. Lisek
101	Jehojesz	<i>Psalm Yang-Se-Fu</i>	
102	Rochl Korn	<i>Dir Di tochter</i>	K. Szymaniak
103	Icyk Manger	<i>Ballada o niebieskich dzbankach Rachela idzie do studni Di majse mitn porices wonses Przy drodze stoi drzewo</i>	oba wiersze – Z. Szeps (I. Manger, <i>Wiersze i poematy</i> , 1976) M. Luby
104	Chaim Grade	<i>Ezechiel Gewejn fun dojres</i>	J. Lisek J. Lisek
105	Ester Szumaczer	<i>Wejen Albatros</i>	B. Szwarzman-Czarnota
106	Miriam Ulinower	<i>Dos jiches-briwele Szabes</i>	K. Szymaniak
107	Mojsze Broderson	<i>Szare sonety</i>	A. Dołęgowski (S. Łastik, <i>APŻ</i> , 1983)
108	Debora Vogel	<i>Karakony</i>	K. Szymaniak
109	Chaim Siematycki	<i>Śnieg Warszawa</i>	Z. Szeps, <i>APŻ</i> , 1980 B. Drozdowski (S. Łastik, <i>APŻ</i> , 1983)
110	Josef Kirman	<i>Cu dir un cu di szwestern dajne</i>	J. Lisek
111	Josef Kirman	<i>A tfile fun a gefalener froj</i>	
112	Chana Lewin	<i>Froj Prost</i>	A. Legutko
113	Rejzl Żychlińska	<i>Warsze 1939</i>	B. Szwarzman-Czarnota
114	Rochl Fajnberg	<i>Zindike</i>	B. Szwarzman-Czarnota
Dramat			
115	Jakub Gordin	<i>Mirla Efros</i>	adapt. M. Arnsztejn (M. Bułat)

116	Sz. An-ski	<i>Dybuk</i>	J. Joelon i J. Rottersman, 1922
117	Alter Kacyzne	<i>Dukus</i>	
118	H. Lejwik	<i>Golem</i>	M. Bułat
119	Szolem Asz	<i>Powrót</i>	Maria Witkiewicz (archiwum Teatru Starego w Krakowie)
LITERATURA ZAGŁADY 1939-1945			
Epika			
120	Jeszaje Szpigel	<i>Di miszpoche Lifszic gejt in geto Królestwo getto</i>	M. Zaremba M. Kozieł („Tygiel Kultury” 2008, nr 7/8)
121	Josef Opatoszu	<i>Curik in Mlawe</i>	
Literatura dokumentu osobistego			
122	Hilel Zajdman	<i>Fun togbuch in warszewer geto – Janusz Korczak</i>	
123	Lejb Rochman	<i>Un in dajn blut zolstu lebn</i>	
124	Rochl Aucherbach	<i>Jizkor</i>	
125	Herman Kruk	<i>Togbuch fun wilner geto</i>	
Liryka			
126	Awrom Suckewer	<i>Dos kejwer kind In wilner geto A wogn szich</i>	K. Szymaniak
127	Jakub Glatsztajn	<i>Bez Żydów</i>	M. Adamczyk-Garbowska
128	Szmerl Kaczerginski	<i>Sztiler sztiler</i>	
129	Binem Heller	<i>A miesiąc już nisan w getcie w Warszawie</i>	J. Zagórski (S. Łastik, APŻ, 1983)
130	Icyk Fefer	<i>Ja jestem Żyd</i>	B. Sadowska (S. Łastik, APŻ, 1983)
131	Perec Markisz	<i>Do żydowskiej tancerki</i>	A. Stern (S. Łastik, APŻ, 1983)
132	Mordechaj Gebirtig	<i>Nasze miasteczko płonie Es tut wej</i>	Z. Szeps (APŻ, 1980) J. Ficowski
133	J. Fridman	<i>Kol nidre</i>	

134	Mojsze Broderzon	<i>Derhargete kinder</i>	
135	Hirsch Glik	<i>Zog nit kejn mol</i>	
136	Dowid Ajnhorn	<i>Tisza beow 1941</i>	
137	Icchok Kacnelson	Pieśń o zamordowanym żydowskim narodzie	J. Ficowski, 1986
138	Jeszaje Szpigel	<i>Ich kni far dir 1946;</i> <i>A tojtn-singer 1945</i>	M. Ruta
139	Rejzl Żychlińska	<i>Bóg ukrył swoją twarz</i>	B. Szwarzman-Czarnota
140	Isroel Sztern	<i>Pod nożem chirurga</i>	Z. Szeps (APŻ, 1980)
Dramat			
141	Chaim Slowes	<i>Homens Mapole</i>	
142	Hans Krasa	<i>Brundibar (1938/1941)</i> <i>/opera dla dzieci wystawiana w Terezynie/</i>	
LITERATURA POWOJENNA 1945- DZIŚ			
Epika			
143	Awrom Suckewer	<i>Homens Mapole</i>	<i>Der szpigl</i> <i>Farwos di genz hobn geszrign</i> <i>Gimpel Głupek</i>
144	Chaim Grade	<i>Brundibar (1938/1941)</i> <i>/opera dla dzieci wystawiana w Terezynie/</i>	M. Ruta („Krasnogruda” 2001, nr 13) [fragmenty] J. Lisek
145	Icchok Baszewis (Isaac Bashevis) Singer	<i>Der szpigl</i> <i>Farwos di genz hobn geszrign</i> <i>Gimpel Głupek</i>	M. Lubyk M. Olejniczak-Skarsgard, 1994
146	Abraham Karpinowicz	<i>Urke Nachalnik</i>	N. Krynicka
147	Lejb Olicki	<i>Ojslendisze walute</i> <i>A bruder kejwer</i>	M. Ruta M. Ruta
148	Kalman Segal	<i>Cwej nemen, (1965)</i> <i>Ganowim in sztetl</i>	K. Segal <i>Ocalenie świata</i> (tenże, <i>Przygoda w Miasteczku</i> , 1965) <i>Przygoda w miasteczku</i> , (j.w.)
149	Lili Berger	<i>Der rebecins jojszer</i> <i>In tog fun der hejliker</i> <i>Katerine</i>	M. Ruta M. Ruta

150	Michael Felzenbaum	<i>Der nacht malech (1997) A glekl fun Bonifratn</i>	M. Kubiszyn
Literatura dokumentu osobistego			
151	Kadia Molodowska	<i>Majn elterzejdn's jerusze</i>	
152	Chawa Rozenfarb	<i>Der boj'm fun lebn</i>	B. Szvarcman- Czarnota
153	Pejsech Nowik	<i>Ejrope cwiszn milchome un szolem</i>	J. Lisek
154		<i>Fragmenty Jizkor bicher</i>	M. Garbowska-Adamczyk
Liryka			
155	Abraham Suckewer	<i>Cu Pojln Trzy wiersze o bycie i niebycie (1994) Farbrente perl</i>	M. Tuszewicki M. Ch. Porajer (<i>Złoty łańcuch</i> , 1997)
156	Chaim Grade	<i>Ich wejn af ajch mit ale ojses fun dem alef-bejs (elegie af di sowietisz-jidysze szrajber); Kelc</i>	M. Ruta
157	Jankew Glatsztejn	<i>Di frejd fun jidysz'n wort Wifl krist?</i>	M. Ruta M. Ruta M. Ruta
158	Binem Heller	<i>Och, hot men majn lebn mir cebrochn Majn szwester Chaje</i>	M. Ruta
159	Rochl Korn	<i>Jorn fun a froj</i>	K. Szymaniak
160	Rejzl Żychlińska	<i>Bóg ukrył swoją twarz</i>	
161	Hadasa Rubin	<i>A wig-lid Afn di bregn fun Wajsl Wen ich bin a mejdele gewen a klejns</i>	
162	Dawid Sfar'd	<i>Szakale Mir weln mer niszt Modlitwa</i>	J. Nalewajko-Kulikow (J.N.-K., <i>Obywatel jidyszlandu</i> , 2009) A. Słucki (S. Łastik, <i>APŻ</i> , 1983)
163	Irena Klepfisz	<i>Wider a mol / Raz jeszcze Zi flit / ona leci</i>	B. Szvarcman-Czarnota (w druku)

		<i>Der sojne</i>	
164	Eliasz Rajzman	<i>Modlitwa wilka Di szprach fun dajne ojgn</i>	S. Wit Witliński, 1979
165	Gitl Schaechter-Visnawath	<i>Plucemdiker regn (2003) Komputer-lebn</i>	A. Legutko
Dramat			
167	Chaim Slowes	<i>Baruch fun Amsterdam (1956) Di milchome fun got (1963)</i>	
168	Jakub Zonszajn	<i>Herszele z Ostropola (1953)</i>	J. Ficowski [archiwum Teatru Żydowskiego im. Idy Kamińskiej]
169	Murray Schisgal	<i>Szpil! Szpil! Szpil! (2009)</i>	

przekładowych i redakcyjnych nad antologią, w porządku alfabetycznym:

Monika Adamczyk-Garbowska

Gerardo Beltrán

Izabela Brzeska

Anna Ciałowicz

Dariusz Dekiert

Anna Jakimyszyn

Dariusz Jażdżyk

Agnieszka Legutko

Joanna Lisek

Mariusz Lubyk

Alina Molisak

Joanna Nalewajko-Kulikov

Magdalena Ruta

Anna Rutkowski

Magdalena Sitarz

Bella Szwarzman-Czarnota

Anna Szyba

Karolina Szymaniak

Marek Tuszewicki

Małgorzata Zaremba

Agnieszka Żółkiewska

Jest to projekt w wersji roboczej, w związku z tym będziemy wdzięczne za nierozpowszechnienie go bez zgody autorek!

Agnieszka Legutko (Columbia University)
a.legutko@gmail.com

Joanna Lisek (Uniwersytet Wrocławski)
joanna.degler@gmail.com